

Motivaatio sosiaaliseen menestykseen koulutuksesta

IRINA KAPELIAN

Kouluttaja

irinakapelian@irinakapelian.fi

puh. 040 066 4941

Raudun männyt Karjalan kannaksella eivät pystyneet kuvittelemaankaan, että niiden runkoja käytettäisiin opetustelieinä: jokaiseen mäntyyn oli kiinnitetty ryhmätyönä tehty lista sosiaaliseen menestykseen liittyvistä näkemyksistä. Suomalaiset ja inkeriläiset leiriläiset pohtivat: mikä on sosiaalinen menestys ja millainen ihminen on sosiaalisesti menestynyt? Jokaisen männyn ympärillä seisoivat leiriläisiä, yksikään mielipide ei jäänyt huomaamatta. Tällä tavalla startasi Motivaatio-koulutus.

Koulutus on osa suunnittelemaani *Motivaatio sosiaalisen menestykseen* -koulutuskokonaisuutta, jonka ensimmäistä osaa *Tavoitteena menestyvä nainen* olen pitänyt asuessani vielä Venäjällä. Samaa hanketta kehitettiin Inkerikeskuksessakin. Nyt on vuorossa *Tavoitteena menestyvä nuori*, jonka päämääränä on lisätä nuorten motivaatiota sosiaaliseen menestykseen sekä tarjota valmiudet kohdata mahdolliset ristiriidat työsuhteissa ja sosiaalisissa suhteissa.

Ennen leiriä pidetystä haastattelusta, joka tapahtui lukioden- ja korkeakoulujen päättämiskaksolla, ilmeni nuorten epävarmuus tulevaisuutta kohtaan: pelko tulevaa armeijaan menoa kohtaan, mahdollisuuksia rajoittava vakava sairaus tai perheen vahva vaikutus nuorten valintoihin. Jos nuorilla oli kesätyöpaikka tai sivutyö he pitivät epävarmana sen jatkoa. Tai esimerkiksi se, että unelmat ja todellisuus eivät ole kohdanneet ammatinvalinnassa. Tässä on pakko huomioda, että haastattelevia oli enemmän kuin leiriin päässeitä.

Menestyksen koulutus sai jatkonsa Helsingissä

Menestyksen koulutuksessa puhuimme arvoista, sosiaalisesta menestyksestä. Pohdimme sosiaalisesti menestyneen ihmisen ominaisuuksia ja saavutuksia. Niillä molemmilla on tärkeä sija sosiaalisen menestyjän profiilissa.

Raudun männyn opetuskäytössä, kuva: Viktor Uzvihev

Uuden työn tai opiskelupaikan lisäksi motivaatio sosiaaliseen menestykseen on noussut harrastuksienkin kautta, ja harrastuksiin kohdistuu valtavia itsensä toteuttamisen odotuksia. Opiskelijat kokivat saavuttamisen ilona saavutukset harrastusten parissa, osallistumisen Inkeriläisten juhliin, valokuvanäyttelyssä, omin käsin kansanpuvun ompelemisen, Inkerinmaalla käymisen jne.

Samaan tulokseen olen tullut kouluttajana *Tarinain Tupa* -projektissa. Tässä projektissa pääsimme vasta alkuun pohtiessamme sosiaaliseen menestykseen liittyviä asioita. Valitettavasti emme saaneetkaan jatkaa, mutta aiheen tärkeyden nimenomaan aikuisnuorilla näkee heidän kirjoitelmistaan. Molempien projektien opiskelijoilla harrastukset ovat nuorille mahdollisuuksia itsensä löytämiseen, kielelliseen kehittämiseen.

Tavoitteena menestynyt nuori -hankkeen työnhakukoulutuksella pyrin laajentamaan nuorten tietämystä omista mahdollisuuksista ja vahvuuksista, antamaan heille työkaluja liittyen opiskelupaikkojen hankkimiseen ja mahdolliseen työllistymiseen suomenkielisinä.

Pidän onnistuneena *Työhaastattelu*-rooli-
peliä, johon liittyy oman osaamisen kartoit-
taminen ja esilletuominen, kaksikielisyyden
korostaminen, tutustuminen hakemusteks-
teihin ja cv:n ominaisuuksiin. Roolipelin
järjestimme toimisto-oloissa ja videoimme
sen. Haastattelijan roolissa toimi **Pirkko
Hyytiä**. Kouluttajana seurasin työhaastat-
telua, analysoin sen kulkua ja tein komment-
teja.

Työhaastattelu-roolipelin tuloksien arviointi-
lomakkeella mittasin persoonan sisään/ulos-
pään kääntyneisyyttä, toiminnan aloitteel-
lisuutta, yhteistyö-/esiintymisvalmiuksia ja
motivaation vakuuttavuutta. Yleisarvio oli
vaatimattomasta lupaavaan.

Kaksikielisinä oppijamme eivät pysty välttä-
mään monikulttuurisuuden kysymyksiä ja
iloitsin heidän aktiivisuuttaan moninaisuuden
pohdiskelussa. Kommunikatiivisen kompe-
tenssin koulutuksessa puhuimme suomalai-
sesta viestinnästä, esiintymisen muotoja ja
tutustuimme suomalaiseen tapakulttuuriin.
Se tuli esiin vierailulla suomalaiseen kotiin,
mistä saan taas kiittää Pirkko ja **Kalevi
Hyytiä**. Käynnillä oli valtava inhimilli-

nenkin merkitys.

Loppuvaiheessa tutkin motivaatiota, johon sain aineistoa haastat-
teluista, kyselylomakkeista, *Arvot*-työstä, roolipelistä, *Muutos*-
pelistä sekä *Mitä on karsittavaa maailmastani* keskustelusta.
Omaa aktiivisuutta mitattiin Hand-testillä. Vertailuryhmänä oli
TYPO koulutuksessa oleva maahanmuuttajaryhmä.

Onko projektimme vaikuttanut nuoriin? Tässä vaiheessa muutok-
sista puhuminen on varhaista, koska koulutuksen toinen leiri loppui
vasta ja muutoksien seurantaan ja arviointiin tarvitaan aikaa. Mutta
oppijoilla syntyi vahva tarve muutoksiin: lisäkoulutukseen (esim.
kirjallisen ilmaisun kurssi, syvempi atk-koulutus), työpaikalla yle-
nemiseen, työpaikan vaihtoon, epäreilusta ja ilman työsopimusta
tehdystä työstä irtisanoutumiseen tai kirjallisen tuotannon lisää-
miseen.

Tähän mennessä saadut tulokset (yksi on saanut hyvän työpaikan,
oppijoilla lisääntyi uskallus hakea töitä ja tuoda osaaminen esiin)
antavat aihetta ajatella projektin positiivista vaikutusta: koulutuk-
sessa saatu tieto palautuu tulevaisuuteen.

Se innostaa osallistujaa tekemään valintoja ja muutoksia elämäänsä
ja muutosten kautta tapahtuu itseensa kohdistuvien odotusten lunas-
taminen.

Saivatko oppijamme lisää voimaa elämän tuomista ristiriidoista
selviytymiseen? Aika näyttää.

Kuvat: Viktor Uzvjev